

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/52/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118204528
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4118204528.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Vladimíra Novotného, v právnej veci navrhovateľky: S. S. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. S., U. XX, adresa na doručovanie: L. S., I. XX, zastúpená: JUDr. Ľudovít Štanglovič, advokát, so sídlom Šaľa, Jarmočná 2264/3, proti osobe povinnej platiť výživné: Z. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. S., U. XX, zastúpený: Advokátska kancelária Gabriel Orlík, s.r.o., so sídlom Topoľčianky, Žitavanská 20, o určenie výživného na manželku, o odvolaní osoby povinnej platiť výživné proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 12Pc/9/2018-367 zo dňa 26. júna 2019, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti výroku, vo výroku o zročnom výživnom a vo výroku o nároku na náhradu trov konania **p o t v r d z u j e** s tým, že vo výroku I. vypúšťa slová "počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku".

Ž i a d e n z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie rozhodol tak, že I. Povinná osoba je povinná platiť navrhovateľke výživné v sume 300 eur mesačne počnúc od 13.04.2018 do 31.08.2018 a v sume 150 eur mesačne počnúc od 01.09.2018 do 10.05.2019 a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. II. Zročné výživné za čas od 13.04.2018 do 10.05.2019 činí suma 2.618 eur, ktoré je povinná osoba povinná zaplatiť navrhovateľke do 60-tich dní od právoplatnosti tohto rozsudku. III. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietal. IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 71 ods.1, § 75 ods.1,2 Zákona o rodine, § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 CMP. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 13.04.2018 domáhala, aby súd určil, že manžel je povinný platiť jej výživné vo výške 600 eur mesačne, čo odôvodnila tým, že nezhody v manželstve začali v roku 2005, v apríli, aj v júli 2010 podala návrh na rozvod, oba návrhy stiahla, manžel tvrdil, že mu na rodine záleží a chcel sa vrátiť. Od septembra 2010 nežijú v spoločnej domácnosti, žije s dcérou, manžel so synom. Na deti jej neprispieva od augusta 2016. V novembri 2016 mala pracovný úraz, bola dlhodobo práceneschopná, k 01.09.2017 dala výpoveď, nebola schopná vykonávať povolanie učiteľky, vo februári 2018 jej skončila podpora z ÚPSVR. Manžela žiadala o podporu, poberá prídavky na deti, manžel je podnikateľ, vlastní niekoľko firiem. Na domácnosť jej neprispieva, neplní si voči nej vyživovaciu povinnosť ako voči manželke, pričom ona sa riadne stará o maloletú dcéru.

2. Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní trval na písomne podanom návrhu. Uviedol, že manželstvo účastníkov konania trvá. Trvá vyživovacia povinnosť voči sebe. Navrhovateľka v roku 2016 utrpela úraz, dlhodobo bola práceneschopná. Skončila v práci, bola nezamestnaná. Poberala dávky.

Nemá iný príjem. Manžel jej neprispieval. Od 01.09.2018 je zamestnaná, zdravotný stav jej umožnil nastúpiť do práce. Od 13.04.2018 do 10/2018 nemala iný príjem, len prídavky na deti a výživné určené neodkladným opatrením vo výške 120 eur. Povinný navrhovateľke prispieval formou zaplataenia dovolenky a preplácaním nafty, o domácnosť navrhovateľky sa povinný nestaral, zabezpečil len novú chladničku. Čo sa týka príjmov povinného poukazoval na výpisy z účtu, na jeho príjem zo spoločnosti ANEKO, na vysoké čiastky, ktoré chodia na jeho účet, týka sa to sumy 24.300 eur za obdobie od 13.04.2018 do konca roka 2018. Z toho sumu 18.000 eur si na účet vložil sám povinný. Potom jeho príjem je 3.300 eur mesačne. Povinný žije v rodinnom dome nadštandardne vybavenom, jedná sa o dom s bazénom a vírivkou, navrhovateľka býva v štandardne zariadenom byte. Životná úroveň manželov by mala byť v zásade rovnaká, životná úroveň navrhovateľky je nižšia, čo je v rozpore s ustanoveniami Zákona o rodine. Rodinný dom navrhovateľka užívať nemôže pre zlé vzťahy s povinným. V konaní o rozvod povinný priznal neveru, navrhovateľka bola nútená odísť zo spoločnej domácnosti. Počas doby, keď navrhovateľka nemala príjem, sa starala o mal. N., zabezpečovala jej stravu, oblečenie, lieky.

3. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že s povinným sú stále manželia, majú spolu dve maloleté deti. V spoločnej domácnosti nežijú od r. 2010. Manžel ju psychicky týral, zo spoločnej domácnosti ju vyhnal. Odišla aj s deťmi, hľadala si podnájom, potom bývali v byte jej matky v L. S.. Syn býva u otca, odišiel k otcovi bývať ešte pred jej úrazom ktorý mala v novembri 2016, dcéra býva s ňou. V novembri 2016 mala v zamestnaní úraz, bola 3 mesiace PN. Mesiace december 2016, január, február 2017, poberala nemocenské dávky 450 eur, potom nastúpila do práce, kde bola asi týždeň - dva, mala zdravotné problémy, znova bola asi 3 mesiace PN, poberala nemocenské dávky. Potom boli letné prázdniny, jej zdravotný stav nebol dobrý. Pracovný pomer v auguste 2017 ukončila dohodou. Potom bola nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, poberala pol roka dávky v nezamestnanosti, od septembra 2017 do februára 2018. Od februára 2018 bol jej príjem len prídavky na deti. Od 01.09.2018 som zamestnaná v poisťovni Uniqa v Nitre ako administratívny pracovník, má príjem okolo 700 eur v čistom. Stále má zdravotné problémy, chodí na rehabilitácie. Žiadne hnutelnosti väčšej hodnoty nevladní, ani nehnuteľnosti. Rodinný dom je v BSM. Manžel platí výživné na dcéru 120 eur mesačne. Má výdavky na byt, elektrinu, plyn, mobil. Čo sa týka výšky požadovaného výživného navrhla sumu 600 eur mesačne, pretože z takejto sumy by vedela uhrádzať výdavky jej a dcéry, rátať k tomu, že bude poberať aj výživné. Povinný je schopný takéto výživné platiť, pretože má firmy, ktoré prosperujú. Nespomína si, že by jej manžel dal sumu 80.000 eur, vie, že jej nejaké peniaze dal, ale nespomína si aká to bola suma. Nie je pravda, že by zariaďoval byt, na byte dal spraviť okná, lenže okná dal spraviť aj u mamy, u sestry. Zariadenie do bytu kupovala z peňazí, ktoré jej dal. Dcére kúpil nábytok do izby, ale bolo to z dôvodu, že to žiadala dcéra. Je pravda, že kúpil aj chladničku, ale to bolo z dôvodu, že syn odmietal ku nej chodiť kým sa chladnička nevymení, pretože stará chladnička hučala. Je pravda, že platil náklady na liečenie v Maďarsku. Je pravda, že boli v Nórsku, letenky platil manžel. Je pravda, že platil aj dovolenky. Vozidlo Volvo jej daroval. Naftu nakupuje na firemnú kartu. Auto využíva, keď vozí deti alebo seba na rehabilitácie. Je pravda, že doktora - neurológa v Bratislave jej pomohol nájsť manžel.

4. Právny zástupca povinného na pojednávaní uviedol, že s návrhom v celom rozsahu nesúhlasí, nakoľko nie je dôvodný. Nespĺňa podmienky uvedené v § 71 zákona o rodine s poukazom na § 75 zákona o rodine. Nie je pravda, že by ju jej manžel psychicky týral alebo že by ju vyhnal z domu, navrhovateľka má stále kľúče od domu a chodí tam, bolo to jej rozhodnutie odísť. Manžel sa aj po odchode manželky aj s deťmi staral o spoločnú domácnosť alebo domácnosť manželky a tak je tomu aj doteraz. Za spoločnú domácnosť považuje dom, ktorý majú v BSM, kde platí všetky náklady, ktoré sú vo výške 342 eur mesačne a to plyn 141 eur, elektrika 116 eur, voda 33 eur, smeti 5,60 eura, daň z nehnuteľnosti 12 eur, internet 21,38 eur, TV 13 eur. Okrem toho sa stará o domácnosť manželky a to tým spôsobom, že pri odchode manželky zo spoločnej domácnosti boli prevedené finančné prostriedky vo výške 80.000 eur na účet manželky, manželka z týchto finančných prostriedkov zaplatila za byt v ktorom býva sumu 40.000 eur, tento byt však účelovo dala napísať na jej matku a suma 40.000 eur jej zostala. Manžel následne tento byt dal prerobiť asi v sume 15.000 eur, dal ho zariadiť nábytkom, okrem kuchynskej linky, ktorú si kupovala manželka sama. Čo sa týka bytu manželky o tento sa stará v súčasnosti, napr. v r. 2018 v lete kúpil dcéru kompletnú detskú izbu, začiatkom roka 2019 jej kúpil posteľ, teraz v marci 2019 tam kúpil chladničku a keď treba v byte niečo opraviť, urobiť nejakú údržbu, tak tieto úkony vykoná. Okrem toho sa stará o obidve maloleté deti, starší M. je od augusta 2016 v jeho výlučnej starostlivosti, pričom hradí úplne všetky jeho výdavky. Toto robil aj keď bol M. ešte u matky. Tak isto sa stará o mladšiu N., kde platí všetky výdavky s ňou spojené okrem stravy v škole, ktorú od septembra 2018 začala platiť matka. Platí výživné na dcéru 120 eur mesačne. Navrhovateľka bezodplatne užíva motorové vozidlo Volvo XC90 vo

vlastníctve spoločnosti ANEKO SK, pričom sú z tejto spoločnosti hradené všetky náklady na toto auto, nafta, akýkoľvek servis, pneumatiky. Manžel platil všetky spoločné dovolenky, ktoré najskôr trávili aj po odchode zo spoločnej domácnosti spolu ako rodina všetci štyria, to bolo asi tak 4-5 rokov po odchode, potom tieto dovolenky platí manžel aj keď na tieto dovolenky ide len navrhovateľka s obidvomi deťmi. Je to 3-4 týždne v lete, a týždeň v zime, pričom tie náklady boli približne 2.500 -3.000 eur ročne. Posledné bolo zaplatené v lete 2018 Grécko na cca 3-4 týždne a v novembri 2018 zaplatil manžel navrhovateľke a synovi M.ovi výlet do Nórska. Manžel platil niektoré náklady na liečenie, vybavoval lekárov, zaplatil aj liečenie vo februári 2018 na súkromnej klinike v Maďarsku v trvaní 22 dní, kde ju dal zaviesť a tak isto ju odtiaľ priviezol. Pričom za toto zaplatil 500 eur a ďalších 6.000 eur na samotné liečenie v Maďarsku a tak isto pri ukončení tohto liečenia zaplatil aj všetky potrebné liečebné prípravky, ktoré navrhovateľka potrebovala. Z uvedeného je zrejmé, že nie je dôvod, aby manžel platil ešte samostatné ďalšie výživné na manželku nakoľko je zrejmé, že sa staral tak o domácnosť, o deti, ako aj o samotnú navrhovateľku. Má za to, že životná úroveň oboch manželov je v zásade rovnaká. Prípadné rozhodnutie o výživnom by bolo v rozpore s § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Aj keď pracovný pomer navrhovateľky bol skončený dohodou, myslí si, že to bolo na žiadosť navrhovateľky a poukazuje na § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Čo sa týka príjmov manžela, je zamestnaný v spoločnosti ANEKO SK a.s. s hrubou mzdou 1.500 eur, pričom čistý mesačný príjem je cca 1.112 eur. Náklady, ktoré manžel mal a má a ktoré uviedol boli hradené najmä z úspor a z príjmu. Čo sa týka benefitov zo spoločnosti tak IDEAL House s.r.o. je "spiaca spoločnosť" ktorá neprodukuje žiadne zisky, nemá ani náklady. Spoločnosť TROFAL a.s. tak isto nepodniká, má len príjmy z prenájmu. Spoločnosť ANEKO SK a.s. sa zaoberá najmä výrobou a predajom resp. montážou plastových, resp. hliníkových okien a dverí. Na trhu sa radí k menším a stredným firmám.

5. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 30.8.1998. Z ich vzťahu pochádzajú dve maloleté deti: M., nar. 04.01.2003 a N., nar. 03.05.2006. V spoločnej domácnosti nežijú od septembra 2010. Ich manželstvo bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 13P/340/2018-386 zo dňa 23.04.2019, právoplatne dňa 10.05.2019 rozvedené, mal. M. bol zverený do osobnej starostlivosti otca a mal. N. bola zverená do osobnej starostlivosti matke, otcovi bolo určené výživné na výživu mal N. vo výške 600 eur mesačne a na mal. M.a bolo matke určené výživné vo výške 100 eur mesačne. Navrhovateľka doručila súdu dňa 13.04.2018 návrh na určenie výživného na manželku, navrhovala sumu 600 eur mesačne. Navrhovateľka utrpela dňa 02.11.2016 pracovný úraz, bola práceneschopná. Navrhovateľka dňa 04.07.2007 ukončila Dohodou pracovný pomer so zamestnávateľom ZŠ Štefana Moyzesa a to ku dňu 31.08.2017. Navrhovateľka bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 01.09.2017. Navrhovateľka poberala prídavky na deti vo výške 47,04 eura v roku 2017 a 47,36 eura v roku 2018 na obe deti. Navrhovateľke bol priznaný nárok na nemocenské za obdobie od 13.11.2016 do zániku nároku na nemocenské vo výške 15,74 eura na deň, nárok na úrazový príplatok za prvé tri dni PN vo výške 15,74 eura za každý deň a od štvrtého dňa PN v sume 7,15 eura za každý deň. Navrhovateľke bol priznaný nárok na nemocenské za obdobie od 10.4.2017 do zániku nároku na nemocenské vo výške 15,88 eura na deň, nárok na úrazový príplatok jej priznaný nebol. Navrhovateľka poberala od 01.09.2017 dávku v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu 30,29 eura na obdobie 6 mesiacov = 2/2018. Poberala dávky v nezamestnanosti vo výške 454,40 eura - september 2017, 469,60 eura - október 2017, 454,40 eura - november 2017, 469,40 eura - december 2017, 469,60 eura - január 2018 a 424,10 eura - február 2018. V období od marca 2018 do septembra 2018 bola bez príjmu, poberala len prídavky na deti a výživné na deti určené neodkladným opatrením vo výške 120 eur mesačne. Za byt zaplatila bytovému družstvu Zlaté Moravce napr. vo februári 2019 sumu 142,55 eura, doložila aj doklad na sumu 152,07 eura, čo bolo vyúčtovanie za rok 2017, nedoplatok v SPP - 0,54 eura, za plyn platí 11 eur, ZSE - mala preplatok 63,51 eura, zálohová platba je 20 eur, za internet - 18,30 eura, mal. N. platí školské obedy - okolo 20 eur mesačne. Má výdavky na lieky a zdravotnú starostlivosť. Po úraze pretrvávajú u navrhovateľky zdravotné problémy, svedčia o tom predložené lekárske správy, prepúšťacie správy, absolvovala kúpele Trenčianske Teplice, liečenie na súkromnej klinike v Maďarsku. Od 01.09.2018 je zamestnaná v spoločnosti UNIQUA, jej príjem je 795, 51 eura - február 2019, 784,34 eura - január 2019, 514,29 eura - december 2018, 690,91 eura - november 2018, 695,65 eura - október 2018, 800 eur - september 2018. Navrhovateľka bezodplatne užíva motorové vozidlo Volvo. Povinný - manžel navrhovateľky je členom predstavenstva a členom dozornej rady spoločnosti TROFAL, a.s., ANEKO SK, a.s. a spoločníkom a konateľom spoločnosti IDEAL HOUSE s.r.o. Ako SZČO je vedený v Sociálnej poisťovni od 02.09.1994 do 30.06.2018, ako zamestnanec spoločnosti ANEKO SK, a.s. od 01.05.2017 s hrubým príjmom 1.500 eur. Liečenie v Maďarsku financoval povinný, zaplatil 500 eur, k čomu doložil doklad a 6.000 eur, čo nebolo v konaní sporné. Výdavky povinného sú elektrina - 116 eur, plyn - 141

eur, voda 33 eur, za vodné a stočné platil faktúru na sumu 800,68 eura v roku 2016. Z výpisu z účtu povinného vyplýva, že na jeho účet prichádzali vysoké čiastky, jedná sa o sumu 24.300 eur za obdobie od 13.04.2018 do konca roka 2018. Povinný previedol na účet navrhovateľky sumu 80.000 eur, avšak bolo to v roku 2009. Povinný kúpil nábytok do detskej izby pre dcéru, novú chladničku, hradí výdavky mal. M.a, platil spoločné dovolenky, aj dovolenky navrhovateľky s deťmi, vybavoval navrhovateľke lekárov, platil jej liečenie v Maďarsku.

6. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala určenia výživného na manželku vo výške 600 eur mesačne. Jej návrh bol podaný dôvodne, pretože súd mal za to, že životná úroveň navrhovateľky je nižšia ako životná úroveň povinnej osoby - manžela, resp. manžel neprispieva na výživu navrhovateľky tak, aby ich životná úroveň bola v zásade rovnaká a súd dospel k záveru, že navrhovateľka má nárok na výživné od manžela a to za obdobie od 13.04.2018, kedy bol súdu doručený návrh na určenie výživného na manželku do 10.05.2019, kedy bolo ich manželstvo právoplatne rozvedené. Súd sa však nestotožnil s požadovanou výškou 600 eur mesačne, táto suma sa javila ako neprimerane vysoká s poukazom na to, že povinnej osobe bolo určené výživné na maloletú dcéru vo výške 600 eur mesačne, že zásada rovnakej životnej úrovne neznamena mechanickú rovnosť medzi manželmi vyvodzovanú iba z ich zárobkov, že navrhovateľka bezodplatne užíva motorové vozidlo Volvo XC90, nehradí žiadne výdavky v súvislosti s vozidlom ako sú nafta, servis, pneumatiky. Manžel platil všetky spoločné dovolenky, aj dovolenky, na ktoré išla navrhovateľka s deťmi, platil niektoré náklady na liečenie navrhovateľky, vybavoval lekárov, zaplatil liečenie na súkromnej klinike v Maďarsku, riadne zabezpečuje starostlivosť o obe maloleté deti. Pre všetky tieto argumenty súd nepriznal požadovanú sumu výživného na manželku vo výške 600 eur mesačne. Na druhej strane sa však súd nestotožnil s názorom, že vzhľadom na starostlivosť povinného o navrhovateľku, maloleté deti, domácnosť navrhovateľky aj spoločnú domácnosť, nie je vôbec dôvod na priznanie výživného. Tu súd poukazuje na situáciu navrhovateľky, ktorá v novembri 2016 utrpela úraz, preukázateľne má doteraz zdravotné problémy, navrhovateľka bola v období od apríla 2018 do 01.09.2018 bez príjmu, nemala žiadny príjem, od 01.09.2018 je zamestnaná s príjmom okolo 800 eur mesačne, podrobne uvedené v zistenom skutkovom stave, preto súd navrhovateľke priznal výživné v sume 300 eur mesačne počnúc od 13.04.2018 do 31.08.2018 a v sume 150 eur mesačne počnúc od 01.09.2018 do 10.05.2019. Sumu 300 eur považoval za primeranú, keď navrhovateľka mala výdavky tak ako každý človek na bývanie - nájom, elektrina, plyn, voda, telefón, stravu, ktoré jej nehradil povinný a v tomto období bola bez príjmu, pričom túto situáciu si nezavinila sama, utrpela pracovný úraz, mala a má zdravotné problémy, bola dlhodobo práceneschopná, poberala nemocenské dávky a dávky v nezamestnanosti, sumu 150 eur mesačne považoval za primeranú s poukazom na to, že navrhovateľka je od tohto času zamestnaná a má vlastný príjem. V konaní o rozvod manželstva bola mal. dcéra zverená matke a mal. syn otcovi, pričom výživné na dcéru bolo určené vo výške 600 eur mesačne a na syna vo výške 100 eur mesačne. Čo sa týka príjmov povinnej osoby, tu súd poukazuje na tú skutočnosť, že povinný je členom predstavenstva a členom dozornej rady spoločnosti TROFAL, a.s., ANEKO SK, a.s. a spoločníkom a konateľom spoločnosti IDEAL HOUSE s.r.o. Ako SZČO je vedený v Sociálnej poisťovni od 02.09.1994 do 30.06.2018, ako zamestnanec spoločnosti ANEKO SK, a.s. od 01.05.2017 s hrubým príjmom 1.500 eur. Je zrejme, že jeho príjem nie je len suma 1.500 eur brutto a to s poukazom na výdavky povinného, ktoré prevyšujú jeho deklarováný príjem, s poukazom na tú skutočnosť, že súhlasil s výživným na maloletú dcéru vo výške 600 eur mesačne, s poukazom na jeho výpis z účtu, kde na jeho účet prichádzajú vysoké čiastky - suma 24.300 eur za obdobie od 13.04.2018 do konca roka 2018, z toho sumu 18.000 eur si na účet vložil sám povinný, je nepochybné, že príjem povinného podľa daňového priznania nepredstavuje jeho reálny príjem. K argumentom povinného, že na účet navrhovateľky previedol finančné prostriedky - sumu 80.000 eur, súd uvádza, že to bolo v roku 2010, pred 9 rokmi, čo nemá vplyv na predmetné konanie. To, že kúpil dcére detskú izbu, nemá súvis s výživným na manželku. S poukazom na všetky tieto argumenty súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a vo zvyšnej časti návrh zamietol.

7. Čo sa týka ročného výživného, to vzniklo za čas od 13.04.2018 do 10.05.2019, čo je deň doručenia návrhu na súd a deň právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, činí ho suma 2.618 eur, ktoré je povinná osoba povinná zaplatiť navrhovateľke do 60-tich dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výpočet ročného výživného je nasledovný: za 17 dní mesiaca apríl 2018 a mesiace máj až august 2018 bolo povinnému určené výživné vo výške 300 eur mesačne, to je $170 \text{ eur} + 4 \times 300 \text{ eur} = 1.370 \text{ eur}$, za mesiace september až apríl 2019 a 10 dní mája 2019 bolo povinnému určené výživné vo výške 150 eur mesačne, to je $8 \times 150 \text{ eur} + 48 \text{ eur} = 1.248 \text{ eur}$, spolu 2.618 eur.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

9. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote vo vyhovujúcej časti odvolaním Z. N.. Navrhol, aby odvolací súd konanie prerušil, nakoľko toto konanie závisí od otázky, ktorú v tomto konaní nie je oprávnený riešiť. V prípade, ak odvolací súd konanie nepreruší, navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh zamietne, resp. aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mal za to, že súd prvej inštancie rozhodol vec nesprávne po hmotnoprávnej, ako aj po procesnej stránke. S poukazom na ustanovenie § 71 druhá veta Zákona o rodine uviedol, že s poukazom na vykonané dokazovanie nie sú splnené dve základné podmienky určenia výživného na manželku a to neplnenie si vyživovacej povinnosti a rozdielna životná úroveň. V konaní bolo preukázané, že aj keď manželka spolu dlhší čas nežili, manžel si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke plnil, čo je zrejme najmä zo skutočností, že manžel platil navrhovateľke motorové vozidlo a všetky náklady na jeho používanie a to počas celého obdobia, keď spolu nežili, staral sa o spoločnú domácnosť, kde býva, teda v dome, z ktorého sa rozhodla navrhovateľka dobrovoľne odísť, keď tvrdenie o psychickom týraní a vyhnaní zo spoločnej domácnosti preukázané nebolo. Naopak niekoľkokrát sa sama vrátila do domu, následne znovu dobrovoľne odišla, mala a má od domu stále kľúče. Byt bol kúpený z financií BSM, navrhovateľka účelovo napísala byt na svoju matku, ktoré konanie považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Manžel byt prerobil. Navrhovateľke zostali peniaze z pôvodnej sumy 80.000 eur, ktoré používala výlučne na svoju potrebu. Vždy keď bolo potrebné v byte niečo opraviť, tak opravil. Keď bolo potrebné do bytu niečo kúpiť, tak kúpil. Platil po celý čas dovolenky tak deťom, ako aj navrhovateľke v roku 2018 dve dovolenky v Grécku a Nórsku. Po úraze sa staral o navrhovateľku, zabezpečil najlepších lekárov, zabezpečil jej a zaplatil aj liečenie v Maďarsku. Zabezpečoval a zabezpečuje starostlivosť o obidve maloleté deti a sčasti aj osobnú starostlivosť maloletej N.. V konaní nebola preukázaná rozdielna životná úroveň manželov, nakoľko obaja vlastnia jednu nehnuteľnosť, rodinný dom, kde navrhovateľka mohla bývať, býva v byte, ktorý dala účelovo napísať na svoju matku. Každý z manželov má motorové vozidlo, navrhovateľka ho užíva bez akýchkoľvek nákladov. Každý z manželov chodí na porovnateľné dovolenky, navrhovateľka dokonca bezodplatne. Súd prvej inštancie neodôvodnil aké boli odôvodnené potreby navrhovateľky, ktoré neboli počas tohto obdobia plnené, resp. neboli hradené manželom, preto považuje rozhodnutie súdu v tejto časti za neodôvodnené a nesprávne, keď potreba liečenia bola hradená, potreba dovolenky bola hradená dvakrát, potreba bývania bola zabezpečená, potreba starostlivosti o deti bola zo strany manžela hradená, potreba motorového vozidla bola hradená. Súd nesprávne vychádzal z toho, že schopnosti a možnosti manžela sú vyššie, lebo majetkové pomery sú u navrhovateľky lepšie z dôvodu zastretého vlastníctva bytu. Manžel jasne preukázal svoje majetkové pomery, pričom tvrdenie, že má byť na jeho ťarchu, že dcére prispieva výživné vo výške 600 eur mesačne, nie je správne, nakoľko aj v konaní o rozvod manželstva, resp. v konaní a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu je zrejme a preukázané, že manžel robil všetko v prospech detí, staral sa o deti osobne aj materiálne, z výpisov z jeho účtu je zrejme, že sa mu jeho úspory míňali a ani si žiadne úspory nevytváral. V konaní bolo preukázané, najmä v konaní o rozvod manželstva a v konaní o úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, že pracovný pomer navrhovateľky sa u pôvodného zamestnávateľa skončil dohodou na žiadosť navrhovateľky bez dôležitého dôvodu, na čo mal súd prihliadnuť. Súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, najmä že bolo preukázané, že manžel dal navrhovateľke 31.01.2018 sumu 6.000 eur v hotovosti, teda, ak súd uviedol, že má platiť mesačne sumu 300 eur od 13.04.2018 do 31.08.2018 ako výživné, tak suma 6.000 eur má navrhovateľke postačovať na 20 mesiacov, teda na celé obdobie, za ktoré sa má výživné určiť. Nie je možné sa tváriť, že to bolo pred podaním návrhu, keď táto suma bola preukázateľne navrhovateľke daná, čo potvrdila. Súd túto sumu nezohľadnil a nezapočítal do výživného. Manžel zaplatil navrhovateľke a deťom dovolenku v júli 2018 v sume 2.500 až 3.000 eur, teda na každého aj navrhovateľku je to suma 830 eur až 1.000 eur, súd túto sumu nezohľadnil a nezapočítal do výživného v celej časti alebo minimálne tak, že za júl 2018 jej výživné nepatrí. Manžel zaplatil navrhovateľke a synovi dovolenku v Nórsku v novembri 2018, bolo to cca 800 eur, súd túto sumu nezohľadnil, nezapočítal do výživného v celej časti alebo minimálne tak, že za november 2018 jej výživné nepatrí, nakoľko jej celú dovolenku uhradil manžel. Manžel nie je členom dozorných rád spoločnosti TROFAL, a.s. a ANEKO SK, a.s., ani nemôže byť, keď je členom predstavenstva týchto spoločností, bol by to rozpor s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Členom dozorných rád je jeho otec. Manželovi z tohto titulu ani príjem neprináleží. Má príjem z pracovného pomeru, ktorý súdu preukázal. Súd prvej inštancie poukazuje na vysoké čiastky, ktoré mali povinnej osobe prichádzať na účet, celkom 24.300 eur. K tomuto dokazovaniu nijaké otázky súdu,

ani na navrhovateľky nesmerovali, ale v konaní o rozvod preukázal, že čiastočne išlo o vrátenie pôžičky (pán V.) a čiastočne to boli vklady, ktoré predtým tvorili výbery povinnej osoby z účtu a neboli povinnou osobou spotrebované, je to jednoducho zistiteľné z účtu povinnej osoby, prípadne išlo o čiastočné úspory povinnej osoby. Súd nezobral do úvahy skutočnosť, že konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom nie je právoplatne skončené. Je zrejmé, že výživné na maloletú N. bude povinnej osobe určené za obdobie, ktoré je zhodné s obdobím podľa tohto konania. Toto je ďalší príjem navrhovateľky, keďže je to obdobie, kedy sa o N. preukázateľne staral finančne, preto by bolo v rozpore s dobrými mravmi na to v tomto konaní neprihliadať.

10. Navrhovateľka sa vyjadrila k podanému odvolaniu. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Uviedla, že z hľadiska neplnenia si vyživovacej povinnosti je potrebné uviesť, že rodinný dom v bezpodielovom spoluvlastníctve povinnej osoby a navrhovateľky obýva povinná osoba. Navrhovateľka býva v byte vo vlastníctve jej matky, pričom povinná osoba žiadnym spôsobom neprispievala na úhrady spojené s užívaním tohto bytu navrhovateľke. Osoba povinná na výživné ju zo spoločnej domácnosti vyhnala. Samotná povinná osoba v rámci konania o rozvod priznala, že mala mimomanželský vzťah, čo spôsobilo rozvrat medzi povinnou osobou a navrhovateľkou. Z týchto dôvodov navrhovateľka nemohla zostať bývať v spoločnej domácnosti, bola nútená riešiť si bytovú otázku samostatne. K tvrdeniam povinnej osoby na strane 2 odvolania pod písmenami i) až v) je potrebné uviesť, že tieto v konaní neboli preukázané, ani sa netýkali rozhodného obdobia pre určenie výživného. Jediným príspevkom do domácnosti navrhovateľky v rozhodnom období bola kúpa chladničky. K tomu však nedošlo zo strany povinnej osoby na základe jej vôle plniť si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke, ale z dôvodu, že syn povinnej osoby nechcel u navrhovateľky prespať z dôvodu, že jej stará chladnička vydávala hlasné zvuky, čo mu bránilo v spánku. Čo sa týka argumentov ohľadom lekárskej starostlivosti, ktorú mala povinná osoba navrhovateľke zabezpečiť, tieto sa týkajú obdobia pred rozhodujúcim obdobím pre určenie výživného, teda nemajú vplyv na samotné určenie výživného. Z hľadiska argumentov povinnej osoby ohľadom starostlivosti o maloleté deti, ide o otázku úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktorá je predmetom iného konania. Hoci je pravdou, že povinná osoba mala vo svojej starostlivosti syna M.a, dcéra N. však bola v starostlivosti navrhovateľky, pričom s povinnou osobou netrávila mesačne dlhší čas ako len až dva víkendy, teda povinná osoba nezabezpečovala výraznejším spôsobom osobnú starostlivosť dcéry. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v rozhodujúcom období pre určenie výživného na navrhovateľku jej povinná osoba plnila vyživovaciu povinnosť v tej miere, že jej uhradila pohonné hmoty na vozidle (vo vlastníctve tretej osoby), uhradila jej letenku do Nórska, pobyt v Grécku a kúpila jednu chladničku. Čo sa týka rovnakej životnej úrovne povinnej osoby a navrhovateľky, navrhovateľka bola nútená odísť zo spoločnej domácnosti, v období rozhodujúcom bývala v štandardne vybavenom štvorizbovom byte, pričom povinná osoba bývala v nadštandardne vybavenom šesťizbovom rodinnom dome, vybavenom aj vírivkou. Zo zabezpečených výpisov z účtov vyplýva, že navrhovateľka nedisponovala žiadnymi výraznejšími finančnými prostriedkami na rozdiel od povinnej osoby, ktorá v rozhodnom období disponovala vysokými finančnými prostriedkami. Len za rozhodujúce obdobie pre určenie výživného predstavovali vklady na účet povinnej osoby mimo príjmov od spoločnosti ANEKO Sk, a.s. sumu 24.300 eur, z čoho si sumu 18.000 eur na účet vložila samotná povinná osoba, z ktorých skutočností vyplýva, že jednoznačne existoval rozdiel v životnej úrovni povinnej osoby a navrhovateľky, nakoľko životná úroveň povinnej osoby bola podstatne vyššia. K ďalším vyjadreniam povinnej osoby má navrhovateľka za to, že súd dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie vo vzťahu k odôvodneným potrebám navrhovateľky s poukazom na základné potreby bývania, či stravu, pričom správne poukázal aj na nemožnosť navrhovateľky si tieto potreby plniť vzhľadom na jej zdravotný stav, ktorý si nezapríčinila sama. To bolo v konaní preukázané lekáorskými správami. Taktiež bolo preukázané, že navrhovateľka v období od podania návrhu do októbra 2018, kedy jej bola vyplatená prvá mzda u nového zamestnávateľa, nemala žiadny príjem, dostávala len rodičovský príspevok a výživné na maloletú N. 120 eur. Súd správne konštatoval, že povinnou osobou oficiálne uvádzaný príjem vo výške 1.500 eur mesačne brutto nepredstavuje jej reálny príjem, ktorá skutočnosť vyplýva už z uvádzaných výpisov z účtu povinnej osoby, kam si povinná osoba vkladala vysoké čiastky a potvrdzuje ju aj skutočnosť, že pri zohľadnení povinnou osobou udávaného oficiálneho čistého príjmu, jej výdavkov podľa výpisu z účtu a sumou výživného na maloletú N. 600 eur mesačne, s ktorou povinná súhlasila v rámci konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom, by povinná osoba z deklarovaneho príjmu nemohla reálne vyžiť. Pri príjmoch povinnej osoby tá odkazovala na vysvetlenie uvedené v rámci konania o rozvod, avšak zo zápisnice z pojednávania dňa 04.04.2019 vo veci sp. zn. 13P/340/2018 vyplýva, že niektoré platby povinná osoba nevedela vysvetliť,

pričom k žiadnej ňou uvádzaných údajných pôžičiek nebola vyhotovená písomná zmluva, to ani v prípade údajne vysokých pôžičiek, pričom žiadnu logiku nedáva ani tvrdenie o vyberaní peňazí z účtu, ich akosi akumulovaní v hotovosti a následnom vkladaní späť na účet. Tieto vyjadrenia povinnej osoby sa javia nevierohodné a môže ísť len o snahu o zastieranie reálnych príjmov povinnej osoby. Pokiaľ povinná osoba poukazovala na skončenie pracovného pomeru navrhovateľky u predošlého zamestnávateľa, lekárskymi správami predloženými v konaní bolo preukázané, že navrhovateľka do 01.09.2018 nebola práceneschopná. V tomto ohľade poukazuje napr. na lekársku správu MUDr. Petra Valkoviča, PhD. z 31.07.2018, kde bolo konštatované, že sa môže vrátiť do pracovného procesu od septembra 2018. Povinná osoba tiež poukazovala na poskytnutie sumy 6.000 eur navrhovateľke. Ako však samotná povinná osoba uvádzala, išlo o prostriedky na úhradu liečenia a to pred obdobím rozhodujúcim pre určenie výživného. Povinná osoba ďalej poukazovala na úhradu dovolenky pre navrhovateľku, avšak povinnou osobou uvádzaná suma 830 až 1.000 eur nebola v konaní preukázaná. Vo vzťahu k dovolenke v Nórsku navrhovateľka priznala, že povinná osoba jej zaplatila len letenku, pričom povinnou osobou uvádzaná suma 800 eur nebola z strany povinnej osoby preukázaná. S návrhom na prerušenie konania nesúhlasí, keď má za to, že zo strany povinnej osoby nebol uvedený žiadny relevantný dôvod na prerušenie konania. V konaní sp. zn. 11P/105/2018 je riešená úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, teda prípadné súdom určené výživné bude príjmom týchto maloletých detí, nie navrhovateľky, ako to uvádza povinná osoba. Určenie výživného na maloleté deti žiadnym spôsobom neovplyvňuje pomery medzi povinnou osobou a navrhovateľkou, keďže ide o príjem iných osôb.

11. Povinná osoba, Z. N. sa vyjadril k vyjadreniu navrhovateľky. Uviedol, že v konaní sp.zn.11P/105/2018 na pojednávaní dňa 05.09.2018 navrhovateľka potvrdila sumu 80.000 eur na nákup bytu, súd si potom pripojil spis z katastra, kde zistil, koľko presne zaplatila navrhovateľka za byt a koľko jej zostalo zo sumy 80.000 eur. Nebolo preukázané v konaní, že navrhovateľka bola nútená opustiť spoločnú domácnosť. Dokonca počas odlúčenia sa aj vrátila do domu, avšak potom z neho dobrovoľne znovu odišla. Navrhovateľka má od domu kľúče, kedykoľvek môže do domu chodiť a aj chodí. Tvrdenie, že jediným príspevkom do domácnosti navrhovateľky bola chladnička je nepravdivé. Manžel chladničku kúpil, byt prerobil, vykonával v byte potrebné opravy. Navrhovateľka využila bezodplatne motorové vozidlo so všetkými benefitmi. Dcére kúpil a zariadil celú detskú izbu. Finančne sa staral o obidve deti. Je preukázané, že zaplatil navrhovateľke 6.000 eur a 500 eur za pobyt v súvislosti s lekárskou starostlivosťou. Skutočnosť, či sa tak udialo niekoľko dní pred podaním návrhu na určenie výživného, nie je podstatná. Samotný návrh sa javí ako nedôvodný, keďže dal navrhovateľke sumu 6.500 eur, staral sa o deti, aj o navrhovateľku. Takéto tvrdenia sú v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľka nepreukázala, či celých 6.000 eur minula na lekársku starostlivosť, alebo či si ich ponechala. V konaní o určenie výživného a rozvod manželstva navrhovateľka uviedla, že celú finančnú starostlivosť o deti zabezpečuje manžel. Navrhovateľka sa o dcéru starala osobne, avšak nemala s ňou finančné výdavky. Pre určenie výživného na manželku nie je meradlom rovnaká suma finančných prostriedkov. Manžel nemá na účte sumy, ktoré by boli nadpriemerné. Je pravdou, že navrhovateľka si zdravotný stav si nezapríčiniť navrhovateľka sama, ale je treba povedať, že sama požiadala o skončenie pracovného pomeru bez vážnych dôvodov. Mohla mať príjem z PN alebo z pracovného pomeru. Tvrdenie navrhovateľky, že úhrada dovolenky nebola žiadnym spôsobom preukázaná, je nepravdivé. V konaniach sp. zn.11P/105/2018 a 13P/340/2018 uviedla sumu 2.500 až 3.000 eur. Bola to suma na tri osoby, na jednu je teda výdavok 830 až 1.000 eur. Dokonca vo výpise z účtu z roku 2018 je dňa 23.07.2018 suma 400 eur, ktorú manžel navyše zaslal navrhovateľke do Grécka. Je nepravdivé tvrdenie navrhovateľky, že dovolenka v Nórsku nebola preukázaná. Z výpisu z účtu z roku 2018 poukazuje na sumu 500 eur zo dňa 09.10.2018 a na sumu 300 eur zo dňa 31.10.2018, to je suma 800 eur do Nórska.

12. Navrhovateľka sa vyjadrila k vyjadreniu osoby povinnej. Uviedla, že k tvrdeniam ohľadom vlastníckeho práva k bytu, v ktorom býva navrhovateľka, uvádza, že táto otázka nie je predmetom tohto konania. Bolo preukázané, že vlastníkom bytu, v ktorom v súčasnosti býva, je matka navrhovateľky. Spoločnú domácnosť opustila z dôvodu toho, že sa povinná osoba dopustila nevery, v dôsledku čoho došlo k narušeniu vzťahov a navrhovateľka bola nútená odísť zo spoločnej domácnosti. K tvrdeniam ohľadom prispievania na domácnosť navrhovateľky zo strany povinnej osoby je potrebné uviesť, že v konaní nebolo preukázané, že by povinná osoba v období rozhodujúcom pre určenie výživného pre navrhovateľku akýmkoľvek spôsobom prerobila byt, v ktorom býva navrhovateľka, či vykonala akékoľvek opravy. Jediným príspevkom do jej domácnosti v rozhodujúcom období bola kúpa chladničky, k čomu však došlo z dôvodu sťažností syna na hlučnosť starej chladničky navrhovateľky,

nie z dôvodu vôle plniť si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke. Z hľadiska ďalších tvrdení povinnej osoby uviedla, že výdavky spojené so starostlivosťou o deti nie sú predmetom tohto konania. Z hľadiska sumy 6.000 eur povinná osoba žiadnym spôsobom v konaní nenamietala, že by táto suma nebola spotrebovaná na liečenie navrhovateľky, naopak právny zástupca povinnej osoby na pojednávaní dňa 03.04.2019 uviedol, že táto suma išla na samotné liečenie v Maďarsku, preto sa javí ako rozporuplné namietanie nepreukázania minútia týchto prostriedkov na lekársku starostlivosť. Navyše ide o prostriedky, ktoré boli poskytnuté mimo obdobia rozhodujúceho pre určenie výživného na navrhovateľku. Čo sa týka tvrdení ohľadom výpisov z účtov navrhovateľky a povinnej osoby, je evidentné, že povinná osoba v rozhodujúcom období disponovala omnoho vyššími čiastkami ako navrhovateľka, pričom aj jej výdavky preukazujú vysoký štandard na rozdiel od navrhovateľky. Tieto skutočnosti je potrebné zohľadniť pri skúmaní životnej úrovne účastníkov konania, ktorá má byť v zásade rovnaká. Z hľadiska PN navrhovateľky, táto v konaní preukázala, že bola dlhodobo práceneschopná, pričom aj v rámci predloženej lekárskej správy profesora MUDr. Petra Valkoviča, PhD. z 31.07.2018 bolo konštatované, že navrhovateľka sa môže vrátiť do pracovného procesu od septembra 2018.

13. Povinná osoba, Z. N. sa vyjadril k vyjadreniu navrhovateľky. Uviedol, že trvá na svojich doterajších vyjadreniach a na podanom odvolaní. Mal za to, že návrh na prerušenie konania je dôvodný, nakoľko vo vecí úpravy výkonu rodičovských práv a povinností do rozvodu bude rozhodnuté o výživnom, teda suma výživného bude za rovnaké obdobie, ako žiada navrhovateľka výživné na svoju osobu a bolo by v rozpore s dobrými mravmi, aby sa táto suma výživného nebrala do úvahy v tomto konaní.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie povinnej osoby nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti je potrebné v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 71 ods.1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

19. Podľa § 71 ods.2 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

20. Vyživovacia povinnosť vzniká uzavretím manželstva. Je viazaná na právnu existenciu manželstva a zaniká spolu s jeho zánikom zo zákonných dôvodov. Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Prostredníctvom tohto inštitútu sa teda okrem uspokojenia osobných potrieb sleduje aj naplnenie požadovaného zákonného charakteru inštitútu manželstva z majetkového hľadiska. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikla disproporcia v ich celkovej životnej úrovni. Zásada dobrých mravov je korektívom, ktorý môže spôsobiť, že napriek všeobecnej požiadavke rovnakej životnej úrovne v manželstve, v dôsledku ich porušovania sa táto zásada nemusí uplatniť. Je to odôvodnené tým, že inštitút manželstva okrem svojej právnej stránky je založený na určitých morálnych a etických pravidlách, ktorých dodržiavanie sa sleduje aj v rámci majetkových vzťahov súvisiacich

s manželstvom. Práve z tohto dôvodu môže byť rozpor s dobrými mravmi zreteľnejší ako pri iných druhoch vyživovacej povinnosti. Pomôckou môže byť morálne vymedzenie obsahu manželstva (§ 18), podľa ktorého manželia sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Automaticky však neplatí záver o tom, že pri porušení niektorej z uvedených povinností zaniká vyživovacia povinnosť. Podľa konkrétnych okolností prichádzajú do úvahy prípady fyzického, psychického násillia, nevery a opustenia manžela. Treba posúdiť, ako si manžel, ktorý požaduje výživné, resp. od ktorého sa výživné požaduje, plní svoje povinnosti, resp. prečo ich neplní. Z princípu rovnosti manželov vyplýva aj zákonný znak vzájomnosti tohto druhu vyživovacej povinnosti, to znamená, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený a povinný na jej plnenie. Zákon súdu umožňuje zasahovať do tohto vzťahu a vecná legitímácia manželovi vzniká len v prípade, ak druhý manžel vyživovaciu povinnosť neplní vôbec, alebo nie v plnej miere, v dôsledku čoho vzniká rozdiel v životnej úrovni manželov. Ide o kogentné ustanovenie, a preto jeho účinky nemožno vylúčiť. Rozsah vyživovacej povinnosti je spolu s výživným dieťaťa najväčší. Týka sa tak ako iné druhy vyživovacích povinností všetkých potrebných osobných potrieb, t.j. predovšetkým stravy, ošatenia, bývania, kultúrneho vyžitia. Východiskom je teda rovnaká životná úroveň manželov. Pojem "v zásade" rovnaká životná úroveň obidvoch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí. Treba vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik týkajúcich sa jednotlivých manželov. Zhodnotiť treba namáhavosť práce vykonávanej manželom, od ktorého sa výživné požaduje, v prípade niektorých povolání sú nevyhnutné náklady na reprezentáciu, vytvorenie a udržanie klientely, u iných takéto výdavky neprichádzajú do úvahy. So zabezpečením vyššieho príjmu na základe značne náročného vypätia síl, resp. sťažných okolností, môže byť spojená aj potreba vynaloženia vyšších prostriedkov napríklad na regeneráciu. Rozdielne potreby a náklady preto môžu vyplývať aj zo zdravotného stavu, stravovania, ošatenia, spôsobu života a pod. Uvedené ustanovenie bude naplnené, pokiaľ manželia budú mať približne rovnakú možnosť zabezpečiť si svoje základné potreby s prihliadnutím na uvedené osobitosti. Zákon súdu ukladá povinnosť obligatórne prihliadať na starostlivosť o domácnosť, pričom už nehovorí o spoločnej domácnosti, na základe čoho možno hodnotiť aj prípady oddeleného žitia v prípade starostlivosti o dieťa. Pri bezdetnom manželstve a oddelenom spoluzití by nebolo možné vziať do úvahy starostlivosť manžela - navrhovateľa o vlastnú domácnosť. Domácnosť podľa Občianskeho zákonníka tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. V súvislosti s ustanovením § 71 ide o širokú definíciu, podstatná je predovšetkým starostlivosť o potomkov manželov. Výkon starostlivosti o domácnosť je naplnením zmyslu zákona o rodine, vytvára priaznivé prostredie pre rast detí, druhému manželovi umožňuje venovať sa svojmu osobnostnému rastu a povolaniu. Zákon tejto činnosti správne priznáva finančné ohodnotenie, resp. ho posudzuje ako materiálny ekvivalent peňažného plnenia zo strany druhého manžela; až po jeho posúdení možno porovnávať životnú úroveň manželov. Súčasne je vyjadrením záverov aplikačnej praxe o možnosti plnenia vyživovacej povinnosti aj formou naturálneho plnenia. Aj takýmto spôsobom sa manžel podieľa na majetkovom postavení rodiny, a to podľa svojich schopností a možností, bez ohľadu na to, či sú rozdielne v porovnaní s druhým manželom (napr. v prípade choroby, nemožnosti nájsť pracovné uplatnenie). Tým nie je dotknutá požiadavka v zásade rovnakej životnej úrovne. Súd obstará podklady pre záver o životnej úrovni manželov, t.j. ich osobné, príjmové, majetkové pomery, výdavky, v rámci rozhodovania prihliadne na osobnú starostlivosť o domácnosť, či žijú spolu, na už uvedené špecifiká, dôvody neplnenia vyživovacej povinnosti, prípadne skutočnosti týkajúce sa rozporu s dobrými mravmi, zákonné kritériá uvedené v § 75, na základe čoho určí výživné vo výške, ktorá by mala zabezpečiť v zásade rovnakú životnú úroveň manželov vzhľadom na ich konkrétne pomery, resp. návrh zamietne. Výživné medzi manželmi rovnako ako v iných prípadoch výživného podľa prvej až piatej hlavy tretej časti zákona o rodine však nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore so zásadami morálky (§ 96 ods. 2 ZR; teraz § 75 ods. 2 - pozn. aut.). Z tohto hľadiska súd pri rozhodovaní o nároku na výživné medzi manželmi za trvania manželstva bude musieť vziať do úvahy najmä dĺžku manželského spoluzitia, vzájomné správanie sa oboch manželov, starostlivosť o spoločnú domácnosť a o výchovu detí a tiež príčiny, pre ktoré manželia neplnia vzájomnú vyživovaciu povinnosť dobrovoľne. Pre záver, či priznanie výživného neodporuje zásadám morálky, môže byť významnou okolnosťou, či manžel uplatňujúci nárok na výživné neodmieta bez závažných dôvodov zo svojej strany plniť povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 18 a 19 ZR, či žije s druhom a pod. Vždy bude treba súhrnne uvážiť postoj každého z manželov k manželstvu a jeho účasť na zabezpečovaní potrieb spoločnej rodiny i domácnosti a význam vzájomnej vyživovacej povinnosti pre obnovenie manželského spoluzitia.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Kritériá uvedené v § 75 ods. 1 Zákona o rodine predstavujú všeobecnú úpravu pre všetky druhy vyživovacej povinnosti. Treba ich posudzovať v súvislosti so špeciálnymi kritériami platnými pre jednotlivé druhy vyživovacej povinnosti, t.j. s právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, nárokom rodičov voči deťom na primeranú výživu, v zásade rovnakou životnou úrovňou manželov, nárokom rozvedeného manžela na primeranú výživu, nárokom nevydatej matky na primeranú úhradu jej výživy. Pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými a príspevku na výživu rozvedeného manžela sa vyžaduje aj určitý stupeň odkázanosti oprávneného. Pri pluralite na strane povinných sa posudzuje vzájomný pomer zákonných hľadísk určovania výživného. Zákon pojmovo vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sa preskúmavajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Všeobecnou podmienkou možnosti priznať výživné je súlad s dobrými mravmi. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Pravidelne zisťovanými okolnosťami v konaní o výživnom na strane výdavkov sú pravidelné, ako aj nepravidelné náklady spojené s bývaním (nájomné, prevádzka bytu, domu), stravou, ošatením, zdravotným stavom, starostlivosťou o dieťa a domácnosť, inými vyživovacími povinnosťami, poisťovacími plneniami, sporením, pôžičkami, splátkovými platbami, daňovými plneniami, výdavkami na výkon povolania. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Pokiaľ je povinný nezamestnaný, skúmajú sa dôvody takéhoto stavu, situácia na trhu práce, jeho aktivita smerujúca k získaniu zamestnania, dôvod ukončenia posledného pracovného pomeru (či už objektívny, napr. v dôsledku organizačných zmien, alebo subjektívny, napr. v dôsledku porušovania pracovnej disciplíny, resp. bezdôvodné ukončenie pracovného pomeru). Súd vychádza z možnosti pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa správy o voľných miestach v danom regióne so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného. V prípade, ak je povinný vedený ako nezamestnaný, avšak pracuje nelegálne, na takéto príjmy nemožno prihliadať, súd však môže posúdiť jeho celkovú majetkovú situáciu. Nesporný význam z hľadiska individualizácie výšky výživného má kritérium majetkových pomerov povinného. Umožňuje komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň povinného pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samej osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného, aby ich speňažením z výťažku alebo inak zabezpečil výživné, inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov povinného. Majetkové pomery budú predmetom dokazovania a záleží aj na oprávnenom, aby poukázal na ich existenciu, pokiaľ má o nich vedomosť. Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných hnutelných vecí (motorové vozidlá, luxusné športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Okolnosťou tvoriacou v súhrne celkové majetkové pomery povinného sú aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody). Aj tu treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti a posudzovať ich z hľadiska potenciality. Zadĺženie povinného z dôvodov, ktoré nie sú nevyhnutné, resp. súvisia so zaobstaraním predmetov nadštandardnej hodnoty, z tohto hľadiska znamená, že na ne súd pri ustálení majetkových pomerov nebude prihliadať, navyše, v prípade kúpy takýchto vecí by sa majetkový stav nezmenil, povinnému by síce vznikli dlhy, majetok by sa však zhodnotil o kúpenú vec.

Aplikačná prax požaduje neprihliadať ani na dlhy vzniknuté z trestnej činnosti, prípadne z nečestného konania, ktorého dôsledky by sa nemali prenášať na oprávneného. Niet dôvodu prihliadať ani na náhradu škody, na ktorú bol povinný zaviazaný v trestnom konaní na základe úmyselnej trestnej činnosti. Oprávnený môže disponovať vlastným majetkom. Vo všeobecnosti aplikačná prax zastáva názor, že oprávnený nemusí uspokojovať svoje potreby z predaja majetkových podstát. Treba rozlišovať, či ide o vyživovaciu povinnosť, podmienkou ktorej je stav odkázanosti na výživné. Za rozpor s dobrými mravmi by bolo možné považovať situáciu, keď majetkové pomery osoby požadujúcej výživné prevyšujú majetkové pomery žalovaného. Na strane oprávneného zákon ustanovuje hľadisko odôvodnenosti potrieb. Odôvodnenosťou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Treba vychádzať z pojmu výživné, tak ako ho vymedzila aplikačná prax. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Ide však o odôvodnené potreby oprávneného, preto je nevyhnutná ich individualizácia z hľadiska jeho konkrétnych potrieb, ktoré budú závislé od zdravotného stavu oprávneného, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a pod., budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodilé. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru. Obdobne možno posudzovať situáciu zamestnanca s určitou kvalifikáciou, v dôsledku čoho môže vykonávať prácu v lepšie ohodnotenej, vyššej funkcii. Za vzdanie sa majetkového prospechu sa spravidla považuje odmietnutie dedičstva, výhry, daru. Vzniká otázka, ako posudzovať nielen negatívne konanie, ale aj nevykonanie pozitívneho konania, napríklad neuplatňovanie si reštitučného nároku alebo iných zákonných nárokov. Aj v takomto prípade je naplnený znak potenciality spočívajúci v požiadavke, aby povinný vykonal to, čo je v jeho schopnostiach a možnostiach, aby v rámci inštitútu výživného boli uspokojené odôvodnené potreby oprávneného. Relevanciu v zmysle následkov potenciality možno jednotlivým prípadom priznať len za podmienky, ak k takému konaniu nedošlo zo špekulatívneho, ale závažného dôvodu. Závažným dôvodom môže byť zdravotný stav, potreba miesta výkonu povolania bližšie k bydlisku rodiny, organizačné zmeny, potreba vykonávania starostlivosti o člena rodiny. Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže ospravedlniteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t.j. príjmu pred zmenou zamestnania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý dosahoval pred rozviazaním pracovného pomeru, resp. z majetkových pomerov, ako by obsahovali predmetné majetkové podstaty v prípade vzdania sa majetkového prospechu.

23. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

24. Bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, súd nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. Nepochybná odôvodnenosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektmi rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu. Narušenie príslušných osobných vzťahov z relevantných dôvodov zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenia založené práve na takomto osobnom vzťahu. Pojem dobré mravy je neurčitým právnym pojmom, jeho obsah nevyplýva z pozitívneho práva. Okrem práva existujú aj iné systémy noriem, niektorým z nich takouto úpravou právo poskytuje ochranu tým, že im prepožičiava sankcie charakteristické pre systém práva. Nejde o akékoľvek normy, ale o všeobecne

spoločensky uznávané pravidlá, prostredníctvom ktorých sa zavrhujú spoločensky nežiaduce javy. Vo všeobecnosti bývajú vyjadrené konštrukciou o "pocite súneziteľnosti všetkých spravodlivo uvažujúcich ľudí". Pojem dobré mravy je ďalej časovo (plynutím času podlieha zmenám) a miestne podmienený. Na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti, ich danosť sa zisťuje podľa konkrétnych okolností prípadu. Za rozpor s dobrými mravmi možno považovať aj prípad, ak by napríklad príjmové a majetkové pomery oprávneného (v prípadoch, keď nie je podmienkou odkázanosť oprávneného, napr. pri žalobe plnoletého dieťaťa voči rodičom) prevyšovali majetkové pomery povinného. Ako konanie v rozpore s dobrými mravmi by bolo možné posudzovať aj prípady, keď oprávnený bez ospravedlniteľného dôvodu nevykonáva žiadnu zárobkovú činnosť aj napriek objektívnym možnostiam a svojim schopnostiam a svoju situáciu rieši požadovaním výživného. Príčiny vedúce k rozvratu manželstva ako jedno z hľadísk posudzovania dobrých mravov zákon upravil aj špeciálne pri podmienkach vzniku nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela. V zmysle striktného znenia normy súd v prípade zistenia rozporu s dobrými mravmi nemá inú možnosť (napr. zníženie výživného) než výživné nepriznať.

25. Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

26. Odvolací súd po prejednaní danej právnej veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti je vecne správne, keď súd prvej inštancie správne a dostatočným spôsobom zistil skutočný stav veci a posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a to v súlade s ustanoveniami § 71 ods.1, § 75 ods.1, 2 Zákona o rodine a správne rozhodol o určení výživného Z.a N.a ako osoby povinnej platiť výživné navrhovateľke tak, ako je vyššie uvedené. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje. Súd prvej inštancie sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie návrhu navrhovateľky na určenie výživovacej povinnosti Z.a N.a ako osoby povinnej platiť výživné navrhovateľke. Odvolací súd na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia s poukazom na odvolacie dôvody Z.a N.a uvádza, že v danej právnej veci súd prvej inštancie kvalifikovane zistil osobné, majetkové a zárobkové pomery na strane Z.a N.a ako osoby povinnej platiť výživné, ako aj osobné, majetkové, zárobkové pomery navrhovateľky a odôvodnené výdavky na strane navrhovateľky v rozhodnom období ako osoby oprávnenej na výživné, dôsledne ich preskúmal zo všetkých zákonných hľadísk, aj sa s nimi skutkovo i právne vysporiadal tak, ako je vyššie uvedené a vecne správne rozhodol, pokiaľ v súlade s ustanovením § 71 ods.1, § 75 ods.1 Zákona o rodine stanovil Z.ovi N.ovi ako osobe povinnej plniť si vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke v rozsahu určenom vo výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. V danej právnej veci bol návrh navrhovateľky dôvodne podaný, keď vecná legitímácia navrhovateľky vznikla z dôvodu, že Z. N. ako osoba povinná platiť výživné ako manžel navrhovateľky si vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k navrhovateľke v rozhodnom období od 13.04.2018 do 10.05.2019 neplnil v plnej miere, v dôsledku čoho vznikol rozdiel v životnej úrovni manželov, teda vznikla disproporcija v ich celkovej životnej úrovni a zároveň neboli zistené dôvody pre nepriznanie výživného v zmysle ustanovenia § 75 ods.2 zákona o rodine (pre rozpor s dobrými mravmi).

27. Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že v rozhodnom období boli účastníci konania manželia, manželstvo uzatvorili dňa 30.08.1998, z manželstva účastníkov pochádzajú dve maloleté deti, N., nar.03.05.2006 a M., nar. 04.01.2003. V rozhodnom období účastníci konania nežili v spoločnej domácnosti. V rozhodnom období bola navrhovateľka evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nebola príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, nemala žiadny príjem až do 01.09.2018. Poberala prídavky na dve maloleté deti a výživné na maloletú N. vo výške 120 eur mesačne podľa uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 11P/105/2018-9 zo dňa 17. apríla 2018 o neodkladnom opatrení. Od 01.09.2018 bola v pracovnom pomere, dosahovala PMZ netto 791,91 eur. Navrhovateľka mala v osobnej starostlivosti maloletú N. N.ovu, nar.03.05.2006 a mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému M.ovi N.ovi, nar. 04.01.2003. Navrhovateľka žila v rozhodnom období spoločne s maloletou N. v byte vo vlastníctve svojej matky (titulom zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 10.08.2010, číslo vkladu V 1337/10), sama hradila bežné náklady spojené s užívaním predmetného bytu. Z. N. ako osoba povinná v konaní pred súdom prvej inštancie deklaroval a preukazoval v rozhodnom období svoj príjem z pracovného pomeru v spoločnosti ANEKO SK, a.s. vo výške 1.112,84 eur netto

mesačne (pracovný pomer od 01.05.2017), v ktorej spoločnosti bol štatutárnym orgánom - predsedom predstavenstva. Bol tiež štatutárnym orgánom - podpredsedom predstavenstva v spoločnosti TROFAL, a.s., ako aj spoločníkom a konateľom spoločnosti IDEAL HAUS s.r.o., pričom príjem v týchto ďalších dvoch spoločnostiach v konaní netvrdil. Tvrdil, že mal v rozhodnom období úspory na účte, aj z ktorých hradil náklady, ktoré vznikli v rozhodnom období, že na účte časť finančných prostriedkov predstavovali vklady od pána V., z pôžičky poskytnutej pánovi V. ako dlžníkovi. SZČO bol v období od 02.09.1994 do 30.06.2018. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané vklady na osobnom účte Z.a N.a v čase od 13.04.2018 do konca roku 2018 vo výške 24.300 Eur, z ktorej sumy si sumu vo výške 18.000 Eur vložil na účet sám Z. N.. Z. N. mal v osobnej starostlivosti maloletého M.a N.a, nar. 04.01.2003, mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej N. Novej, nar.03.05.2006. V rozhodnom období žil spoločne s maloletým M.om v rodinnom dome, ktorý patrí do BSM účastníkov konania, sám hradil bežné náklady spojené s užívaním rodinného domu. Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Nitre č. k. 13P/340/2018-386 zo dňa 23. apríla 2019, právoplatne dňa 10.05.2019, na čas po rozvode manželstva súd upravil výkon rodičovských práva povinností rodičov k maloletým deťom tak, že zveril maloletého M.a, nar. 04.01.2003 do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku a zveril maloletú N., nar.03.05.2006 do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 600 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku a to sumu 450 eur k rukám matky a sumu 150 eur na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech maloletého dieťaťa zriadi matka v lehote do 10 dní od právoplatnosti rozsudku a ktorého číslo účtu je matka povinná oznámiť otcovi v lehote troch dní odo dňa jeho zriadenia. Predmetný rozsudok s poukazom na ustanovenie § 221 ods.1 písm. a) CSP neobsahoval odôvodnenie, keď na pojednávaní na ktorom bol vyhlásený rozsudok sa účastníci konania vzdali odvolania. V konaní nebolo sporné, že účastníci konania ako manželia nežijú v spoločnej domácnosti od septembra 2010. Medzi účastníkmi konania prebieha konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu (ktoré konanie je vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11P/105/2018, ktoré konanie nie je právoplatne skončené). Z vykonaného dokazovania bolo ďalej preukázané, že navrhovateľka pred rozhodným obdobím mala založený pracovný pomer so zamestnávateľom ZŠ Štefana Moyses, Tesárske Mlyňany podľa pracovnej zmluvy zo dňa 27.08.1999, ktorý pracovný pomer skončila dohodou dňa 04.07.2017 ku dňu 31.08.2017. V čase trvania tohto pracovného pomeru bola dlhodobo práceneschopná v období od 03.11.2016 do 08.02.2017 a od 31.3.2017 do 04.07.2017 v dôsledku pracovného úrazu, ktorý utrpela dňa 02.11.2016, v dôsledku ktorého sa dlhodobo liečila pre neurologické zdravotné problémy v rokoch 2016 až 2018 ako vyplýva z listinných dôkazov č. I. 113, č. I. 116 až č. I. 120, č. I. 31, č.I.32, č. I. 35 až č. I.41, č. I. 43, č.I.110 až č.I.112, č.I.150 spisu, s čím mala spojené zvýšené výdavky na liečbu, keď z lekárskej správy na č. I. 119 vyplýva, že návrat navrhovateľky do práce bol možný od septembra 2018. Navrhovateľka bola od 01.09.2017 vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberala dávky v nezamestnanosti od 01.09.2017 do 28.02.2018.

28. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že s poukazom na vykonané dokazovanie bolo nesporne preukázané, že určenie výživného na navrhovateľku ako na manželku v rozhodnom období vo výške uvedenej vo výroku napadnutého rozsudku odôvodňujú odôvodnené potreby navrhovateľky, ako aj zárobkové schopnosti, možnosti a majetkové pomery Z.a N.a, i s prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľka a Z. N. majú vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva účastníkov konania. Z vykonaného dokazovania boli nesporne preukázané odôvodnené mesačné bežné výdavky navrhovateľky (ako sú strava, ošatenie, hygiena, náklady na bývanie a pod.) tak, ako ich správne ustálil súd prvej inštancie, ktoré mesačné výdavky si navrhovateľka v rozhodnom období hradila sama, keď v konaní nebolo preukázané, že by Z. N. tieto výdavky navrhovateľky v rozhodnom období hradil.

29. Z. N. v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právnej posúdil, pokiaľ vyhovel návrhu navrhovateľky a pokiaľ v danej právnej veci neprihliadol na rozpor s dobrými mravmi z úradnej povinnosti, keď mal za to, že navrhovateľka skončila pracovný pomer bez vážnych dôvodov dohodou, že navrhovateľke previedol finančné prostriedky patriace do BSM účastníkov pri odchode zo spoločnej domácnosti v roku 2009, resp. 2010 spolu vo výške 80 000 Eur a navrhovateľka časť z nich (vo výške 40.000 Eur) použila na kúpu bytu, ktorý byt je však vo vlastníctve matky navrhovateľky (titulom zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 10.08.2010, číslo vkladu V 1337/10). Teda poukázal na účelovosť konania navrhovateľky. Odvolací v danej právnej

veci zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na určenie výživného manželky bol dôvodne podaný, keďže v konaní neboli preukázané, zistené dôvody pre nepriznanie výživného v zmysle ustanovenia § 75 ods.2 zákona o rodine (pre rozpor s dobrými mravmi). Skutočnosti vyššie tvrdené Z.om N.om, sú v danej právnej veci z pohľadu ustanovenia § 75 ods.2 Zákona o rodine právne irelevantné, keď sa jednalo o finančné prostriedky patriace do BSM účastníkov, dané do výlučnej dispozície navrhovateľky so súhlasom Z.a N.a v roku 2009, resp. 2010 a tá skutočnosť, či predmetný byt patrí do BSM účastníkov konania, je právne relevantnou otázkou v konaní o vyporiadanie BSM účastníkov konania, nie v tomto konaní. Pokiaľ Z. N. namietal, že navrhovateľka skončila pracovný pomer bez vážnych dôvodov dohodou so zamestnávateľom ZŠ Štefana Moysesu, Tesárske Mlyňany ku dňu 31.08.2017, teda sa vzdala svojho príjmu a požadovaným výživným riešila svoju situáciu, v konaní bolo nesporne preukázané, že navrhovateľka čase trvania tohto pracovného pomeru bola dlhodobo práceneschopná v období od 03.11.2016 do 08.02.2017 a od 31.3.2017 do 04.07.2017 v dôsledku pracovného úrazu, ktorý utrpela dňa 02.11.2016, v dôsledku ktorého sa dlhodobo liečila pre neurologické zdravotné problémy v rokoch 2016 až 2018 ako vyplýva z listinných dôkazov č. I. 113, č. I. 116 až č. I. 120, č. I. 31, č.I.32, č. I. 35 až č. I.41, č. I. 43, č.I.110 až č.I.112, č.I.150 spisu, s čím mala spojené zvýšené výdavky na liečbu, keď z lekárskej správy na č. I. 119 vyplýva, že návrat navrhovateľky do práce bol možný od septembra 2018, kedy navrhovateľka nastúpila do inej pre navrhovateľku vhodnej práce (od 01.09.2018) vzhľadom na jej zdravotný stav, pričom v konaní nebolo preukázané, že príjem navrhovateľky z tohto pracovného pomeru je podstatne nižší, oproti príjmu z pracovného pomeru, ktorý skončila dohodou. V konaní nebolo zo strany Z.a N.a tvrdené, ani preukázané, že by navrhovateľka bez závažných dôvodov odmietala plniť povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 18 a § 19 Zákona o rodine. Manželské spoluzitie účastníkov konania bolo zrušené v dôsledku vážne narušených vzájomných vzťahov, ktoré vzťahy boli v rozpore s vyššie citovaným ustanovením § 18 Zákona o rodine.

30. Z. N. v podanom odvolaní ďalej namietal, že v rozhodnom období si plnil vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke v plnej miere, v dôsledku čoho nevznikol rozdiel v životnej úrovni manželov, keď poukazoval na to, že navrhovateľke zostali peniaze zo sumy 80.000 Eur, ktorou disponovala od roku 2010 a ktorú sumu používala pre svoju výlučnú potrebu, že byt v ktorom navrhovateľka býva, prerobil, že vykonával v predmetnom byte potrebné opravy, že kúpil do predmetného bytu chladničku a že kúpil zariadenie do detskej izby, že zaplatil deťom a navrhovateľke v júli 2018 dovolenku v Grécku v sume 2.500 Eur až 3.000 Eur, t.j. pre navrhovateľku poskytol sumu 830 Eur až 1.000 Eur, že zaplatil navrhovateľke a synovi dovolenku v Nórsku, resp. letenku v novembri 2018 (cca 800 Eur), že zabezpečil pre navrhovateľku najlepších lekárov, že zabezpečil a zaplatil pre navrhovateľku liečenie v Maďarsku v januári 2018 v hodnote 6.500 Eur, že zabezpečil pre navrhovateľku bezplatné užívanie osobného motorového vozidla zn. Volvo vo vlastníctve ANEKO SK, a.s., ako aj úhradu pohonných hmôt a servisu predmetného motorového vozidla, ktoré zabezpečuje táto spoločnosť, že sa staral o výchovu a výživu maloletých detí pochádzajúcich z manželstva účastníkov, že na jeho účte v rozhodnom období vykonané vklady nepredstavovali jeho príjem, ale predstavovali čiastočne vrátenie pôžičky poskytnutej pánovi V. a čiastočne sa jednalo o ním vykonané vklady, ktoré predtým tvorili ním vykonané výbery z účtu, príp. že išlo o úspory a namietal. Navrhovateľka v konaní tvrdila, že Z. N. si plnil voči nej vyživovaciu povinnosť v rozhodnom období iba v tej miere, že zabezpečoval pohonné hmoty v súvislosti s užívaním osobného motorového vozidla vo vlastníctve tretej osoby, uhradil jej letenku do Nórska, pobyt v Grécku, zakúpil chladničku na podnet syna, keďže stará chladnička synovi nevyhovovala, ostatné plnenie vyživovacej povinnosti voči nej tvrdené Z.om N.om poprela. Odvolací súd dospel v danej právnej veci k záveru, že súd prvej inštancie sa s danými namietanými skutočnosťami dostatočne vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia, na ktoré odvolací súd poukazuje a na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na odvolacie dôvody odvolateľa uvádza. Pokiaľ Z. N. zaplatil sumu 6.500 Eur spojenú s liečením navrhovateľky v Maďarsku, táto suma bola použitá a spotrebovaná v mesiaci január, resp. február 2018 na liečenie navrhovateľky a teda sa netýkala plnenia vyživovacej povinnosti Z.a N.a k navrhovateľke v rozhodnom období. Suma 80.000 Eur bola daná do výlučnej dispozície navrhovateľky ešte v období po odchode navrhovateľky zo spoločnej domácnosti, teda v roku 2010, tvorila predmet BSM, preto s odstupom tak dlhej doby s prihliadnutím na ostatné okolnosti v danej právnej veci nesúvisí s plnením si vyživovacej povinnosti Z.a N.a k navrhovateľke v rozhodnom období. Pokiaľ Z. N. uhradil navrhovateľke letenku do Nórska v novembri 2018 a dovolenku v júli 2018 v Grécku, odvolací súd zdôrazňuje, že rozsah vyživovacej povinnosti medzi manželmi je spolu s výživným na dieťa najväčším rozsahom v zmysle Zákona o rodine a jeho východiskom je rovnaká životná úroveň manželov, keď zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, teda prostredníctvom tohto inštitútu sa okrem uspokojovania osobných

potrieb sleduje aj naplnenie požadovaného charakteru inštitútu manželstva z majetkového hľadiska, potom za použitia vyššie uvedeného výkladu je potrebné prijať záver, že vyššie uvedenými úhradami Z. N. sčasti zabezpečoval navrhovateľke rovnakú životnú úroveň, s poukazom na jeho osobné, majetkové, zárobkové pomery, na ktorú skutočnosť súd prvej inštalencie prihliadol súd prvej inštalencie tiež v tom smere, pokiaľ návrh navrhovateľky v časti zamietol. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštalencie o nereálnosti príjmu Z.a N.a z pracovného pomeru v spoločnosti ANEKO SK, a.s. s poukazom na výšku vkladov na účte Z.a N.a v rozhodnom období v spojení s jeho pôsobením ako štatutárneho orgánu (predseda predstavenstva) v spoločnosti ANEKO SK, a.s. (ktorá spoločnosť podľa tvrdenia Z.a N.a v konaní vedenom na súde prvej inštalencie pod sp. zn. 11P/105/2018 má obrat 4 milióny Eur a ktorá mu poskytuje ďalšie benefity : užívanie osobných motorových áut, vrátane vozidla, ktoré užíva navrhovateľka, mesačný mobilný paušál, užívanie chaty na rekreáciu), v spojení s jeho pôsobením ako štatutárneho orgánu (podpredseda predstavenstva) v spoločnosti TROFAL, a.s., ktorá spoločnosť má podľa právneho zástupcu Z.a N.a príjmy z prenájmu, teda ktoré obe spoločnosti sú aktívne, ako aj v spojení s jeho pôsobením ako spoločníkom a konateľom spoločnosti IDEAL HAUS s.r.o. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštalencie v tom, že výdavky Z.a N.a v rozhodnom období prevyšujú deklarovaný príjem Z.a N.a v rozhodnom období z pracovného pomeru v spoločnosti ANEKO SK, a.s., čomu nasvedčuje aj súhlas Z.a N.a s výživným vo výške 600 eur na maloletú N. v právoplatne skončenom konaní sp. zn. 13P/340/2018, teda že príjem Z.a N.a v spoločnosti ANEKO SK, a.s. vo výške 1.112,84 eur netto mesačne nepredstavuje jeho reálny príjem v rozhodnom období. Za daného stavu je potom potrebné v danej právnej veci vychádzať z princípu potenciality, ktorý princíp ochraňuje záujmy navrhovateľky, ako osoby oprávnenej na výživné, teda v danej právnej veci nemožno hodnotiť len zárobkové pomery Z.a N.a, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré zjavne za daných podmienok na jeho strane existovali (ďalší príjem na strane Z.a N.a na účte v rozhodnom období 24.300 Eur), čoho účelom je zabrániť Z.ovi N.ovi, aby svojim konaním znižoval rozsah výživného na navrhovateľku. Z. N. v konaní vierohodne nepreukázal, že vklady na jeho účte v rozhodnom predstavovali čiastočne vrátenie pôžičky poskytnutej pánovi V. a že čiastočne sa jednalo o ním vykonané vklady, ktoré predtým tvorili ním vykonané výbery z účtu, teda nepreukázal, že sa by sa nejednalo o jeho skutočný príjem spojený s tou skutočnosťou, že v rozhodnom období bol tiež štatutárnym orgánom, resp. spoločníkom a konateľom vo vyššie uvedených obchodných spoločnostiach. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že sa jednalo v oboch prípadoch o dovolenku navrhovateľky s maloletými deťmi, resp. s maloletým dieťaťom, nie bez maloletých detí, t.j. maloleté deti by vzhľadom k svojmu veku zjavne bez svojej matky túto dovolenku neabsolvovali, ktorej skutočnosti si bol nesporne Z. N. vedomý pri poskytnutí tohto plnenia v prospech navrhovateľky, teda aj v tomto smere je potrebné zohľadniť tieto úhrady zo strany Z.a N.a v prospech navrhovateľky. V danej právnej veci bolo potrebné prihliadnuť aj na starostlivosť o domácnosť zo strany navrhovateľky, ktorá žije v spoločnej domácnosti s maloletou N.. Kúpa chladničky a zariadenia do detskej izby s poukazom na vykonané dokazovanie nepredstavuje plnenie si vyživovacej povinnosti Z.a N.a na navrhovateľku v rozhodnom období, išlo o plnenie spojené s odôvodnenými potrebami zo strany maloletých detí. Tvrdenie Z.a N.a, že byt v ktorom navrhovateľka býva prerobil, že vykonával v predmetnom byte potrebné opravy, ktoré tvrdenia navrhovateľka poprela, neboli Z.om N.om v konaní preukázané. Pokiaľ Z. N. zabezpečil pre navrhovateľku v rozhodnom období bezplatné užívanie osobného motorového vozidla zn. Volvo, vo vlastníctve ANEKO SK, a.s., ako aj úhradu pohonných hmôt a servisu predmetného motorového vozidla zo strany tejto obchodnej spoločnosti, ako tvrdil jeho právny zástupca, jednalo sa o plnenie zo strany tretej osoby, nie zo strany Z.a N.a.

31. Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd zhodne ako súd prvej inštalencie dospel k záveru, návrh navrhovateľky na určenie výživného na manželku v napadnutej vyhovujúcej časti bol dôvodne podaný. Odvolací súd vo výroku I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštalencie vypustil slová „počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku“, ktorý výrok je v rozpore s výrokom II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštalencie, v ktorom bola správne určená lehota na plnenie v súlade s ustanovením § 232 ods.3 CSP.

32. Odvolací súd s poukazom na odvolacie dôvody odvolateľa dospel k záveru, že súd prvej inštalencie vo svojom rozhodnutí vychádzal z úplne zisteného skutkového stavu veci, relevantne skúmal odôvodnené potreby navrhovateľky, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane Z.a N.a ako povinného, aj z pohľadu § 75 ods.2 Zákona o rodine, na ich základe dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne ich posúdil, preto odvolacie dôvody odvolateľa nie sú dôvodné.

33. Odvolací súd s poukazom na odvolacie dôvody odvolateľa v podanom odvolaní ďalej dospel k záveru, že súd prvej inštancie vyhodnotil všetky vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo v súlade s ustanoveniami § 191 CSP. Odvolací dospel k záveru, že v danej právnej veci doposiaľ vykonaným dokazovaním boli preukázané rozhodujúce skutočnosti a bol zistený úplný skutočný stav veci (§ 35 CMP), keď je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 185 ods.1 CMP rozhoduje o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná a ktoré nie.

34. Odvolací súd dodáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní v danej právnej veci riadil vyššie uvedenými zásadami právneho štátu. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu boli zdôvodnené a presvedčivé. Prihliadajúc na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozsudku v zmysle § 220 CSP a preto ho možno považovať z pohľadu vyššie uvedeného za preskúmateľné v takej miere, že nedošlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie dal odpoveď na tie otázky nastolené sporovými stranami, ktoré mali pre vec podstatný význam, ktorá odpoveď dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby súd zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu, teda obsahuje stručné a jasné objasnenie skutkového a právneho základu súdneho rozhodnutia, teda odôvodnenie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

35. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

36. Odvolací súd dospel k záveru, že nebol daný dôvod na obligatórne prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11P/105/2018, z dôvodu podľa § 162 ods.1 písm. a) CSP, keďže toto konanie nepredstavuje prekážku postupu konania v danej právnej veci v zmysle citovaného zákonného ustanovenia.

37. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

38. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).